

Stadsparken del 3

Algot Friberg

Bild 1

Tre herrar bör nämnas och hedras när man skall skriva lite historia om Stassan. Den förste är A J Olsson, den förste ordföranden i Stadsparksstyrelsen som parallellt med sitt ordinarie arbete som postmästare i staden gjorde otroligt mycket i början. Han var ordförande från 1896 till 1916, 20 år då arbetet var som tyngst. Små bidrag från staden, ett oerhört stort frivilligt arbete och med detta nöjde sig postmästaren. Han avled 1917 och när han så småningom avtackas blev det med en byst, den står halvvägs från Stugan bort mot Smålandsstenen. Den restes 1923 och konstnären är bildhuggare Carl Christensen. (bild 2)

Nästa stora ideella kraft att ta över var direktör Henrik Karnell, Förvisso direktör men hans sysselsättning var tobakshandlare och han hade sin affär i Östra Storgatan 1, i Stora Hotellets fastighet. Även han kom att vara ordförande i styrelsen i över 20 år. Han fick ingen byst rest över sig, men går man upp till

Stassan från Sankt Pauligatan på gången som kommer upp vid Stugan går man förbi en relief, en uthuggning i berget. Det är direktör Karnell. (bild 3).

Bild 2

Bild 3

Men den man som betytt mest för denna park och framförallt de byggnader vi idag har i Stassan hette Algot Friberg (bild 4). Född i Mariestad 1850 och avliden i vår stad 1935. Han vilar på Slottskyrkogården tillsammans med maka och två ogifta döttrar. Friberg var civilingenjör och drev en firma som hette Husqvarna Förnicklingsfabrik. Men det är nog inte många som minns denne man, men nästa alla av oss minns hans dotter.

Dottern hette Signe Maria Friberg (tack Lennart Angselius), förblev hela livet ogift och arbetade ett tag i den utställning som hennes pappa hade i Gamla Rådhuset. Hans förening hette Norra Smålands Fornminnesförening och han samlade in gamla saker. Flickan gick ofta på stadens gator klädd relativt ålderdomligt, med en handväska och en basker på huvudet. Vi stygga pojkar ropade "Dadda" efter henne. Nu vet ni säkert vem jag menar,

Denne man drog för i stort sett privata pengar hem alla de äldre byggnader vi har i Stassan. Den första han tog hit blev den som försvann vid en brand, Bäckaby kyrka. Det gjorde han 1902. Sedan blev det både loftbodar, soldattorp och klockstaplar. Men han ville ha en genuin småländsk ryggåsstuga. Namnet kommer av att den hade inget innertak, den var öppen ända upp i åsen. En

ryggåsstuga skall bestå av en låg mittdel och två högre sidobyggnader. Han letade och letade i Småland men 1903 fick han ge upp och köpa en ryggåsstuga från Sjöareds by, i Knäreds socken i Halland! En tröst idag, fast det fick aldrig Friberg uppleva är att Sjöared idag är en del av Småland.

Friberg gjorde också andra tillslag i bygderna. Han gjorde något som idag skulle vara omöjligt, han flyttade hit en runsten och en äldre vägvisare. Söder om den nerbrunna kyrkan påbörjade han ett arbete med att samla äldre stensamlingar, gravar helt enkelt. Tack vare denne man har vi ett småländskt Skanens i miniatyr i Stassan, kanske inte alltid uppskattat till sitt fulla värde.

ALGOT FRIBERG

Bild 4

